

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Херсонського
державного університету

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

_____ 2021 р.

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИКИ**

Факультет психології, історії та соціології
Кафедра історії, археології та методики
викладання
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 032 Історія та археологія
Освітня програма Історія та археологія
Курс I-II
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Форма навчання: денна, заочна

ПОГОДЖУЮ

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи

_____ Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« 22 » 10 2021 р.

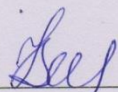
Херсон 2021 р.

Програма розроблена:

1. Черемісін Олександр Вікторович, професор кафедри історії, археології та методики викладання, доктор історичних наук, професор,
2. Михайленко Галина Миколаївна, доцент кафедри історії, археології та методики викладання, кандидат історичних наук, доцент,
3. Бойков Олег Юрійович, доцент кафедри історії, археології та методики викладання, кандидат історичних наук кандидат історичних наук, доцент.

Програма розроблена на основі Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 032 «Історія та археологія» (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 31.05.2021 р. року № 603), освітньо-професійної програми Історія та археологія другого (магістерського) рівня вищої освіти та Положення про проведення практики здобувачів Херсонського державного університету, затвердженого наказом ХДУ № 337-Д від 02.06.2017 р.

Декан факультету

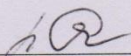

Ірина ШАПОШНИКОВА

Затверджена на засіданні кафедри історії, археології та методики викладання

Протокол № 1 від 25 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

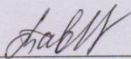

Наталя КУЗОВОВА

Схвалено науково-методичної радою факультету

Протокол № 1 від 17.09.2021 . 2021 р.

Голова ради

Наталія ТАВРОВЕЦЬКА

ВСТУП

Одним із засобів успішної підготовки здобувачів до роботи істориком та викладачем історичних дисциплін є практика. Для здобувачів I курсу РВО «Магістр» робочими навчальними планами передбачено наступні види практики: для I курсу – виробнича, для II курсу - переддипломна та виробничо-асистентська практика.

Виробнича практика I курсу передбачає набуття професійних компетентностей історика. Виробничо-асистентська практика та переддипломна практика є невід’ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців РВО «Магістр», яка проводиться для здобувачів денної форми навчання на II курсі та передбачають практичну підготовку істориків, викладачів ЗВО.

Загальна тривалість практик магістрантів становить 8 тижнів на I курсі, 8 тижнів на II курсі.

План практичної підготовки здобувачів передбачає безперервність та послідовність її проведення, формування у здобувачів необхідного і достатнього обсягу практичних знань і вмінь відповідно до ОПП РВО «Магістр».

Практика проводиться в умовах максимально наближених до реальної професійної діяльності і стає початковою ланкою практичного засвоєння професії.

Головним і вирішальним для здобувачів спеціальності 032 Історія та археологія є різні види практики, які логічно поєднують та завершують цикли теоретичного навчання.

ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ

Тривалість практики подано у таблиці 1.

Курс	Назва практики	Семестр	Кількість тижнів
	Денна форма навчання		
1.	Виробнича практика	2	8
2.	Виробнича (асистентська) практика	3	4
3.	Переддипломна практика	3	4
	Заочна форма навчання		
1.	Виробнича практика	2	2
2.	Виробнича (асистентська) практика	3	2

3.	Переддипломна практика	3	1
-----------	-------------------------------	----------	----------

В процесі виконання завдань переддипломної практики, магістри набувають **загальних компетентностей**, передбачених ОП:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати автономно.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

та **фахових компетентностей** ОП:

ФК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.

ФК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.

ФК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.

ФК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.

ФК05. Здатність брати участь прикладних проектах у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти.

ФК06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.

ФК07. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах.

ФК08. Здатність працювати в міжнародному контексті і брати участь в реалізації спільних проектів у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.

ФК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології.

ФК10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.

ФК11. Здатність виявляти та описувати історичні факти, що відображають історію певного регіону; орієнтуватись у досягненнях і проблемах регіональної історіографії

Програмні результати навчання:

ПР01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.

ПР02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.

ПР03. Планувати і виконувати прикладні частини дослідження у рамках історичних або міждисциплінарних проєктів з урахуванням сучасних методологічних підходів.

ПР04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів.

ПР05. Планувати і виконувати прикладні дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

ПР06. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.

ПР07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПР08. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.

ПР09. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.

ПР10 Знати історичні факти, що відображують історію Південної України, актуальні проблеми регіональної історіографії

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (І КУРС)

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

Основні завдання виробничої практики:

Під час проходження практики здобувачі повинні виконати роботу, яка поділена на 2 змістові модулі та передбачає наступні завдання:

- планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, аналізувати результати, робити висновки;
- поглиблене вивчення напрямів та форм роботи архівних установ / музеїв / інспекції по охороні пам'яток історії та культури щодо обробки, систематизації, обліку, зберігання та використання документів / експонатів / археологічних пам'ятників;
- оволодіння навичками раціонального пошуку, відбору, аналітичної і синтетичної критики документів і матеріалів, методикою їх використання у науково-дослідній, навчально-виховній та іншій роботі за професійною спрямованістю;
- удосконалення навичок з опрацювання документів / експонатів / інформації щодо охоронної діяльності стосовно археологічних пам'яток;
- набуття навичок популяризації серед населення результатів діяльності архівних установ, музеїв та інспекції з охорони пам'яток історії та культури.
- формування навичок індивідуальної та групової роботи, самоорганізації, прагнення до самоосвіти, систематичного набуття й поповнення знань, вмінь і навичок роботи за обраним фахом;
- здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.

БАЗА ПРАКТИКИ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ

Базами практики для виробничої практики є археологічний музей ХДУ, державний архів Херсонської області, Херсонських краєзнавчий музей, Музейно-архівний центр ХДУ, Херсонська обласна інспекція з охорони пам'яток.

Керівник практики здійснює контроль за дотриманням здобувачем трудового розпорядку, за своєчасним і якісним виконанням індивідуального завдання, надає методичну допомогу та консультації.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ:

Досягнення поставленої мети і завдань практики передбачає оволодіння здобувачами відповідними методиками, практичне ознайомлення з формами їх застосування, що становлять зміст діяльності здобувача-практиканта як дослідника, історика.

Основною формою реалізації програми практики є заняття під керівництвом архівіста / музейного працівника / спеціаліста Обласної інспекції по охороні пам'яток історії та культури, в ході якого студент-практикант під контролем керівника повинен практично здійснити конкретний вид роботи.

Під час проходження практики студенти повинні виконати наступні види робіт:

- поглиблення знань з історією, організацією, виробничою структурою, плануванням діяльності установи (архів, музей, інспекція по охороні пам'яток історії та культури) під час оглядових екскурсій і бесід, організованих співробітниками відповідних установ;
- практичне застосування основних технологій (архівної, музейної чи охоронної діяльності) у процесі виконання функціональних обов'язків працівників різних виробничих підрозділів установи, виконання під керівництвом працівників практичних завдань, пов'язаних з комплектуванням та експертизою цінності документів, науково-технічною обробкою, організацією їх обліку, зберігання та використання у виробничих умовах;
- виконання індивідуальної роботи (заповнений аркуш користування архівними документами та тематична каталожна картка; музейна картка експоната та план-проспект експозиції; паспорти двох археологічних пам'ятників);
- удосконалення навичок наукової роботи (підготовка наукової статті до студентського збірника наукових праць);
- оформлення щоденника проходження практики, де фіксуються види і назви виконаних на кожному занятті практичних робіт, подається коротка характеристика їх змісту.

Вказані роботи розподілені на два змістовних модуля:

І змістовий модуль

«РОБОТА У ПРОФІЛЬНІЙ УСТАНОВІ (ЗА ВИБОРОМ ЗДОБУВАЧА):

- **АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ ХДУ**
- **МУЗЕЙНО-АРХІВНИЙ ЦЕНТР ХДУ**
- **ХЕРСОНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ**
- **ОБЛАСНА ІНСПЕКЦІЯ ПО ОХОРОНІ ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ»**

1. Участь в оглядовій екскурсії та бесідах зі співробітниками для ознайомлення з історією, організацією, виробничою структурою, плануванням діяльності установи.

2. Виконання практичних завдань під керівництвом працівників на базі відповідних виробничих підрозділів установи, на базі якої проходить практики:

- з організації функціонування установи, планування і нормування його роботи;
- з організації комплектування, експертизи цінності документів, експонатів чи пам'яток;
- з методики обліку документів, експонатів чи пам'яток;
- з технологічного забезпечення зберігання документів, експонатів чи пам'яток;

- з методики використання архівної, музейної інформації чи матеріалів, що стосуються охорони пам'яток історії.

3. Ведення щоденника для своєчасної фіксації обсягу та змісту виконаних завдань, запису методичних рекомендації працівників установи, де студент проходить виробничу практику.

II змістовий модуль «ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ»

За підсумками практики студенти подають груповому керівнику від ВНЗ наступні документи:

1. Щоденник роботи здобувача-практиканта, в якому містяться:
  - терміни початку і закінчення практики, інформація про виконання програми практики з підписом керівника установи і печаткою;
  - перелік всіх видів робіт, що здійснювались за період практики;
  - оцінки та підписи групового керівника.
2. Завдання-звіт, заповнений студентом, де фіксуються види і назви виконаних на кожному занятті практичних робіт, подається коротка характеристика їх змісту, особливостей методики їх виконання.
3. Інформація про виконання індивідуального завдання. Залежно від місця проходження практики:
  - заповнений аркуш користування архівними документами та тематична каталожна картка;
  - музейна картка експоната та план-проспект експозиції;
  - програма екскурсії та план-конспект виховного заходу, присвяченого історичній тематиці;
  - розробка плану-конспекту заняття за програмою «Історичне краєзнавство» або «Археологічне краєзнавство» та презентація до обраної теми;
  - паспорти двох археологічних пам'яток.
4. Підготовлена для друку у студентському збірнику наукова стаття.

Звітні документи подаються груповому керівнику на наступний робочий день після завершення практики. Звітна документація перевіряється, затверджується та оцінюється груповим керівником.

Критерії оцінювання проходження виробничої практики

Оцінка за практику складається з оцінки:

- керівника від бази практики (30 %);
- керівника від кафедри історії, археології та методики викладання (70%)

Кількість балів за виконані завдання з фаху (сума балів від керівника бази практики та кафедри історії, археології та методики викладання)

№	Види діяльності	Оцінка	Сума балів
1	Складання розгорнутого завдання-звіту	20 балів	20
	Виконання 2 індивідуальних завдань (залежно	15 балів –	30

	від місця проходження практики)	1 завдання	
	Виконання науково-дослідної складової з практики	20	20
	Заповнення щоденника з практики	10	10
2	Залік	20	20
3	Разом балів		100

Шкала оцінювання практики:

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ:

Контроль за проходженням практики здійснюється у декількох напрямках:

- ведення студентом щоденника, де записуються види і назви виконаних на кожному занятті практичних робіт, подається коротка характеристика їх змісту;
- регулярне оцінювання виконаних студентом конкретних завдань керівниками від бази практики;
- позитивне підсумкове оцінювання роботи студентів передбачає наявність оцінок за кожний кожний вид роботи, виконаний студентом.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ:

Підсумковий контроль за змістовими модулями здійснюється після перевірки звітної документації груповим керівником. Залік із практики студент складає комісії, призначеній деканом факультету. Підсумкова форма контролю – диференційований залік. Оцінка виставляється за шкалою від 0 до 100 балів. Підсумкова оцінка складається з балів, отриманих за передбачені види діяльності.

Залік з практики заноситься у відповідну відомість, залікові книжки. Студент, який отримав незадовільну оцінку за практику, відраховується з університету за поданням декана факультету.

ВИРОБНИЧА (АСИСТЕНТСЬКА) ПРАКТИКА (II КУРС) ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

- Закріпити на практиці теоретичні знання, отриманні під час вивчення навчальних дисциплін «Педагогіка та психологія у вищій школі» та «Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО» та дисциплін з фаху;
- навчитись здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн;
- застосовувати у професійній діяльності в сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі, для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів.

БАЗА ПРАКТИКИ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ

Базою практики є кафедра історії, археології та методики викладання.

Керівник практики здійснює контроль за дотриманням здобувачем трудового розпорядку, за своєчасним і якісним виконанням індивідуального завдання, надає методичну допомогу та консультації.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ:

Основні види робіт виробничо-асистентської практики:

- проведення семінарських, практичних і лабораторних занять;
- проведення консультацій з навчального предмету;
- проведення індивідуальних занять зі здобувачами;
- відвідування занять провідних викладачів кафедри та своїх однокурсників з подальшим їх аналізом;

Перелік основних видів методичної роботи

- розробка конспектів лекцій, підготовка навчально-методичних матеріалів до семінарських, практичних лабораторних занять і самостійної роботи здобувачів;
- ознайомлення з робочими навчальними планами і робочими навчальними програмами дисциплін відповідних напрямів підготовки;
- складання завдань для проведення модульного та підсумкового контролю, завдань для проведення тестового контролю;
- розробка і впровадження інноваційних форм, методів і технологій навчання;
- вивчення і впровадження передового досвіду організації навчального процесу.

Перелік основних видів організаційної роботи:

- участь у виховній роботі в студентському колективі, виконання доручень куратора академічної групи;
- участь у профорієнтаційній роботі;
- участь у підготовці та проведенні студентських і учнівських олімпіад, у роботі МАН;
- участь в організації та проведенні організаційно-виховних заходів;

- ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи факультету, ліцею, лабораторії, кафедри;
- участь у роботі засідань випускової кафедри факультету;
- ознайомлення з принципами управління діяльністю структурного підрозділу університету;
- ознайомлення з правилами оформлення виробничої документації.

Підведення підсумків практики:

Практична підготовка здобувачів є однією з важливих і невід'ємних складових освітнього процесу в університеті.

Оцінка за практику складається з оцінки:

- керівника від бази практики (15%);
- керівника від кафедри історії, археології та методики викладання (60%)
- керівника від кафедри педагогіки, психології та освітнього менеджменту ім. Є.Петухова (15%).

Кількість балів за виконані завдання з фаху (сума балів від керівника бази практики та кафедри історії, археології та методики викладання)

№ з/п	Назва залікового заходу	Сума балів
1.	Проведення та оформлення двох залікових занять з фаху	20
2.	Методична розробка та проведення кураторської години з фаху	20
3.	Аналіз заняття викладача ЗВО з фаху	20
4.	Виконання індивідуального завдання	5
5.	Виконання науково-дослідної складової з практики	20
	Усього	85

Шкала оцінювання практики:

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА (II КУРС)

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ:

Мета і завдання практики:

Узагальнювати результати власних наукових досліджень і презентувати їх у доповідях, публікаціях із дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики.

У період переддипломної практики відбувається:

- систематизація теоретичних знань для якісного виконання поставленої у темі кваліфікаційної роботи рівня вищої освіти «магістр» науково-практичної задачі;
- вивчення і узагальнення різних видів джерел за темою кваліфікаційної роботи рівня вищої освіти «магістр»;
- виконання індивідуального науково-практичного завдання, критичне осмислення теоретичної бази з метою якісного виконання кваліфікаційної роботи та її захисту;
- підготовка до друку наукової статті за темою дослідження;
- підготовка доповідей і виступів на методичних семінарах, симпозіумах, наукових конференціях;
- участь в організаційно-наукових заходах по підготовці та проведенню наукових та методичних конференцій, конкурсів науково-дослідних робіт МАН, проєктних роботах, які проводяться факультетом та кафедрами;
- підготовка виступу та презентації кваліфікаційної роботи на захисті

Основні види робіт під час переддипломної практики:

1-2тиждень	Ознайомлення з Кодексом академічної доброчесності ХДУ , та нормативною базою стосовно дотримання академічної доброчесності
	Консультації з науковими керівником з уточнення, подання на розгляд кафедри теми дослідження
	Коригування дослідницьких завдань, уточнення мети і завдання дослідження, плану роботи
	Продовження опрацювання наукової літератури та архівних джерел, відповідно до завдань дипломної роботи, складання списку джерел та літератури
	Подання першого тексту дипломної роботи науковому керівникові
3-4 тиждень	Уточнення теми роботи (за потреби)
	Продовження опрацювання наукової літератури та архівних джерел, відповідно до завдань дипломної роботи, складання остаточного списку джерел та літератури
	Подання остаточного тексту роботи науковому керівникові

для отримання відгуку
Проходження процедури рецензування
Проходження процедури перевірки дипломної роботи на дотримання академічної доброчесності
Проходження процедури передзахисту та отримання рекомендації роботи до захисту кафедрою
Підготовка тесту виступу та презентації на захист дипломної роботи

Підведення підсумків практики:

Кількість балів за виконані завдання з фаху (сума балів від керівника бази практики та кафедри історії, археології та методики викладання)

№ з/п	Назва залікового заходу	Сума балів
1.	Оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до вимог (текст)	20
2.	Повнота та оформлення списку джерел та літератури (список джерел та літератури)	20
3.	Наявність наукової публікації з теми кваліфікаційної роботи (участь у проєктній діяльності кафедри) (стаття, доповідь)	20
4.	Підготовка презентації на захист (презентація)	20
5.	Успішне проходження перевірки на дотримання академічної доброчесності (довідка, відгуки наукового керівника та рецензента, висновок кафедри)	20
	Усього	100

Якщо здобувач не пройшов перевірку на дотримання академічної доброчесності або виявлено факт плагіату в процесі перевірки, практика не зараховується.

Шкала оцінювання практики:

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
  2. Закон України «Про музей та музейну справу». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text>
  3. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
  4. Закон України «Про охорону культурної спадщини». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>
  5. *Murphy, Oonagh (Spring 2018). "Museum Studies as CriticalPraxis: Developingan Active Approachto Teaching, Research and Practice". Tate Papers. 29.*
  6. Академічна доброчесність у навчанні, викладанні й науковій (творчій) діяльності в Херсонському державному університеті / заг. ред. О. Співаковський ; упоряд. : С. Омельчук, В. Блах, В. Кобець. Херсон : Вид-во ХДУ, 2019. 112 с.
  7. Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти ХДУ. Режим доступу : <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
  8. Положення про кваліфікаційну роботу (проект) (наказ ХДУ від 09.10.2020 № 953-Д. – Режим доступу: (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> x) Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
  9. Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті (наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д). Режим доступу: <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
  10. Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ ХДУ від 07.09.2020 № 803-Д),(зі змінами від 08.09.2021 № 890-Д) Режим доступу: <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
  11. Професійний стандарт «Викладачі закладів вищої освіти» (затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610)
  12. Терський С.В. Археологія України (середньовічна доба) [Текст] : навч. посіб. / Святослав Терський ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. - 254, [4] с. : фот., рис. - Бібліогр. в кінці тем. - 250 прим. - ISBN 978-966-941-040-5.
  13. Усна історія [Текст] : навч.-метод. посібник: для студ. РВО «бакалавр», «магістр» напр. підгот. : 014 Середня освіта (Історія), 032 Історія та археологія / Г. В. Цибуленко, Л. О. Цибуленко. Херсон: Вишемирський В.С, 2018. 32 с.
  14. Усна історія України: навч. посіб. / Б. Чорномаз. Київ: Талком, 2019. 160 с. ISBN 617-7685-71-4.
- Додаткова:**
15. Кузьміщев, Олександр Геннадійович. Е. Р. Штерн та становлення вітчизняної античної археології Північного Причорномор'я (кін. ХІХ - поч. ХХ ст.) [Текст] : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.04 / Кузьміщев Олександр Геннадійович ; НАН України, Ін-т археології. - Київ, 2017. - 16 с.

16. КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНІ ЗАПОВІДНИКИ [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Україна—Українці. Кн. 2 / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во «Наукова думка», 2019. - 842 с.. – Режим доступу: <http://www.history.org.ua/?termin=2.23> (останній перегляд: 18.08.2021).
17. Павлик О.В. Розвиток археологічної науки на теренах України в кінці ХІХ - на початку ХХ ст. (за матеріалами часопису "Археологічний літопис Південної Росії") [Текст] : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Павлик Олександр Васильович ; Держ. ВНЗ "Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди". - Переяслав-Хмельницький, 2018. - 21 с.
18. Речі і образи: матеріали конференції "Спеціальні історичні дисципліни в контексті "речового" та "візуального" поворотів європейської гуманітаристики" (4 жовтня 2019 р., м. Київ) / Відп. ред. О. Ковалевська; Упоряд.: С. Блащук, Г. Боряк, О. Ковалевська. НАН України. Інститут історії України, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Центр пам'яткознавства, Українське товариство охорони пам'яток історії та культури; Центральний державний історичний архів України, м. Київ; Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г.С. Пшеничного; Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник; Національний музей історії України. – К.: Інститут історії України, 2020. – 368 с.

Електронні ресурси:

19. Веб сайт ЮНЕСКО: <https://en.unesco.org/>
20. Науковий журнал «Археологія». Режим доступу: <https://iananu.org.ua/vidannya/periodichni?id=177>
21. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України / <http://mon.gov.ua/>
22. Офіційний веб-сайт Херсонського державного університету <http://www.kspu.edu/>
23. Фаховий науковий журнал «Архіви України». Режим доступу: <http://au.archives.gov.ua/index.php/au>
24. Фаховий науковий журнал «Південний архів (історичні науки)». Режим доступу: <http://pahs.journal.kspu.edu/index.php/pahs>
25. Фаховий науковий журнал «Український історичний журнал». Режим доступу: <http://uhj.history.org.ua/uk/home>